



**WORLD DAY FOR AUDIOVISUAL HERITAGE 27 OCTOBER**  
**DIA INTERNACIONAL DEL PATRIMONI AUDIOVISUAL**

**PATRIMONI AUDIOVISUAL**  
TELEVISIÓ I VÍDEO

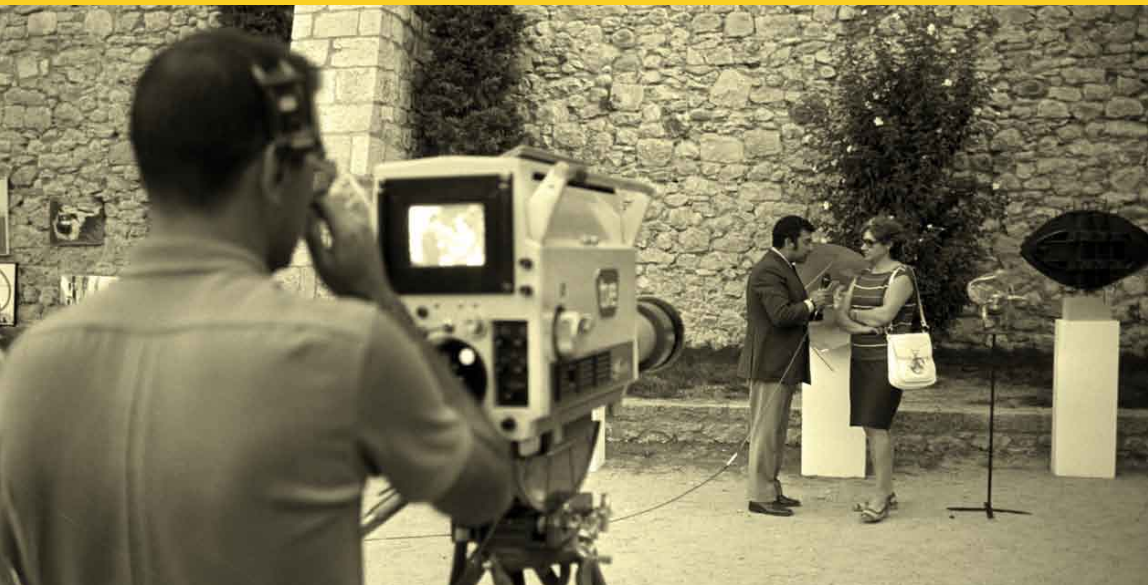
# Interior de le fàbrica gironina de televisors Optimus, 1964

Narcís Sans



# Realització d'un programa de TVE. Plaça dels Jurats, 1971

Narcís Sans





# Equip de rodatge del programa Hola Girona. Televisió de Girona, 1986

Autor desconegut



# Plató de Televisió de Girona, 1986

Autor desconegut



Joan Roura, realitzador de televisió, 1986

Autor desconegut







## Televisors en una botiga d'electrodomèstics, 2007

Josep Maria Oliveras



- 1878** William Crookes descobreix les propietats dels raigs catòdics mitjançant el "Tub de Crookes".
- 1884** Paul Nipkow inventa un aparell mecànic per a l'exploració i captació de la imatge, l'anomenat "Disc de Nipkow".
- 1897** Karl Ferdinand Braun, basant-se en els descobriments de Crookes, desenvolupa el primer tub de raigs catòdics i posteriorment el primer oscil·loscopi, els quals serien la base de la televisió electrònica.

- 1926** John Logie Baird ofereix la primera demostració pública d'un sistema de televisió mecànica, basada en el disc de Nipkow, capaç de transmetre imatges a distància.
- 1927** Philo Farnworth fa la primera demostració pública d'un sistema de televisió electrònica amb el tub dissecador d'imatges, molt similar a l'iconoscopi de Zworykin.
- 1929** La BBC realitza la seva primera emissió experimental amb un sistema de televisió de 30 línies i 12'5 imatges per segon.



**TUB DE CROOKES**



**BAIRD TELEVISION (CA. 1932)**



**APARELL DE TELEVISIÓ 1936**



**ESTÀNDARDS NTSC, PAL, SECAM**

- 1900** Constantin Persky, professor d'electricitat de l'acadèmia d'artilleria de Sant Petersburg, utilitza per primer cop el terme televisió.
- 1907** Boris Rosing experimenta amb el tub de raigs catòdics per a l'exploració de la imatge.
- 1923** Vladimir Zworykin, deixeble de Rosing, patenta l'iconoscopi, un aparell en forma de tub capaç de captar imatges i convertir-les en senyals electrònics.

- 1936** La BBC One, la cadena de televisió més antiga del món, comença les seves emissions regulars.
- 1940** Es comencen a desenvolupar els sistemes de televisió en color.
- 1948** La companyia Philips Ibèrica realitza al Palau de Montjuïc de Barcelona la primera demostració de televisió a l'Estat.
- 1951** L'equip de la companyia Ampex Corporation, liderat per Charles Ginsburg, desenvolupa un aparell capaç de capturar imatges en viu amb càmeres de televisió i emmagatzemar el senyal elèctric en una cinta magnètica.

**1952** Es desenvolupa el format VERA (Vision Electronic Recording Apparatus) de la companyia BBC, com a tecnologia experimental de gravació d'imatges sobre cinta magnètica.

**1953** Als EEUU s'estandarditza el sistema de color NTSC (National Television System Committee), de 525 línies i 30 frames per segon.

**1956** Es comercialitza el primer aparell de gravació de vídeo, el VR-1000 o Quadriplex, desenvolupat per la companyia Ampex, el qual s'utilitzaria només en la indústria de la televisió.

**1958** La SMPTE (The Society of Motion Picture and Television Engineers), fundada el 1916 als Estats Units, crea el Videotape Recording Committee per a establir estàndards destinats a la tecnologia del vídeo.

**1962** Ampex desenvolupa el primer sistema d'edició electrònica de vídeo.

**1963** Neix el sistema PAL als laboratoris Telefunken. És el sistema de televisió que s'imposarà a la major part d'Europa. La imatge es construeix amb 625 línies i 25 frames per segon.



COMANDAMENT A DISTÀNCIA ZENITH



APARELL DE TELEVISIÓ 1958



CÀMERA DE TV PYE (CA. 1950)



VÍDEO PORTÀTIL DE SONY

Robert Adler inventa el "Zenith Space Command" (Comandament de l'Espai Zenit), el primer comandament a distància sense cables. Era mecànic i feia servir ultrasons per canviar el canal i el volum.

El 28 d'octubre TVE comença el seu servei regular d'emissions de televisió.

**1957** L'empresa gironina Optimus, fundada el 1933, comença a fabricar televisors, activitat que duria a terme sense interrupció durant catorze anys.

WolfVostell fa la instal·lació "6 TV Dé-coll/age", considerada la primera obra de videoart, que avui dia es conserva al Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, a Madrid.

Es fa la primera pel·lícula comercial amb imatges electròniques, Hamlet, de Bill Colleran.

**1964** La celebració dels Jocs Olímpics de Tokio fou el primer esdeveniment en ser retransmès en directe i en color per tot Europa i Amèrica del Nord.

**1967** Sony introdueix el primer aparell de gravació de vídeo portàtil conegut com a “portapak”.

**1970** La companyia Philips comercialitza el primer VCR (Video Cassette Recorder) o videogravadora en cinta de casset. Es considera el primer format de vídeo d'ús domèstic.

**1971** Apareix el format U-matic, desenvolupat conjuntament per les companyies JVC i Matsuhita. Per les seves reduïdes dimensions i el seu cost assequible tindria una gran difusió.

**1977** George Atkinson crea el primer negoci de lloguer de pel·lícules de vídeo.

**1980** Neix la primera televisió local a l'Estat espanyol, la televisió de Cardedeu.

**1982** Sony desenvolupa el format Betacam, de la família de cintes de 1/2 polzada. És un dels primers que incorpora en un mateix dispositiu la càmera per captar les imatges i l'aparell de gravació de vídeo, “camcorder”.



QUADRUPLEX



CINTA U-MATIC



CÀMERA BETACAM SP

**1973** La companyia Ikegami introdueix la primera càmera per a ENG (Electronic News Gathering) o periodisme electrònic, anomenat així perquè permetia que una sola persona, amb una càmera de vídeo fàcilment manejable, elaborés notícies per a la televisió.

**1976** La companyia JVC treu al mercat el sistema VHS que en poc temps es convertiria en el format estàndard a nivell mundial i desbancaria els seus competidors en l'àmbit domèstic com el format Betamax de Sony o el V2000 de Philips.

**1984** El 16 de gener comencen les emissions regulars de la televisió de Catalunya, TV3.

Apareix el primer format de vídeo en 8 mm, creat per Eastman Kodak.

**1985** La companyia Sony introdueix la càmera Handycam, una de les càmeres en 8 mm de més èxit.

**1986** TV3 inaugura la seva seu oficial a Sant Joan Despí.

La Televisió de Girona fa la seva primera emissió en proves durant les Fires i Festes de Sant Narcís.

Les emissions durarien una setmana i no es reprendrien fins al gener de 1989.

Sony llença al mercat el format Betacam SP. Per la seva qualitat es convertiria en l'estàndard d'ús en les televisions fins a l'aparició dels formats digitals a mitjan dels anys 1990.

Es desenvolupa el primer format de vídeo digital, el D1 de

**1991** Es presenta públicament el software QuickTime de la companyia Apple, el primer capaç de reproduir vídeo en un PC.

**1992** Surt al mercat el Video for Windows de Microsoft, el competidor de QuickTime, relacionat amb el format AVI (Audio Video Interleave).

S'aprova definitivament l'estàndard MPEG-I per a la codificació de vídeo i àudio digital. MPEG-I és l'estàndard utilitzat pel format Video CD que tindria una àmplia difusió en la transmissió de vídeo de baixa qualitat.



CONNECTOR SCART O EUROCONNECTOR

CONNECTOR RCA



BETACAM DIGITAL

Sony, que enregistrava vídeo i àudio sense compressió. A causa del seu elevat cost no tindria gaire acceptació.

**1988** Es fa la primera reunió del MPEG (Motion Pictures Expert Group) que treballa en l'estandardització dels sistemes de compressió del vídeo i àudio digital com MPEG-2 o MP3.

**1989** El Govern de l'Estat ordena la liberalització de la televisió i així permet l'arribada de tres noves cadenes privades: Telecinco, Antena 3 i Canal Plus.

**1995** Es crea l'estàndard DV (Digital Video). A partir del mateix estàndard es comercialitzen diferents versions, tant per a l'àmbit domèstic com és el cas del MiniDV, com per a l'àmbit professional, com són els dels formats DVCAM i DVCPRO.

El DVB (Digital Video Broadcasting), l'organisme encarregat de regular els procediments de transmissió de la televisió digital, aprova els estàndards DVB-S i DVB-C per a la transmissió del senyal digital de televisió per satèl·lit i per cable respectivament.

Es creen les especificacions de la connexió FireWire (IEEE-1394) amb un ample de banda de 400 Mbits/s.

**1996** S'anuncia la comercialització del DVD que pocs anys més tard es convertiria en el format majoritari en la venda i lloguer de pel·lícules i continguts audiovisuals.

**1997** Apareix l'HDCAM de Sony, la versió Betacam Digital en alta definició.

**1998** S'introdueix l'estàndard MPEG-4 de codificació de vídeo i àudio.

**2004** Es desenvolupen els nous discs òptics destinats a emmagatzemar vídeo en alta definició, el Blu-Ray de Sony i el HD-DVD de Toshiba, tot i que aquest últim es deixaria de fabricar quatre anys més tard.

TV3 estrena el servei 3alacarta i es converteix en la primera televisió de l'Estat que incorpora un servei de vídeo sota demanda (video on demand).

**2005** Es puja el primer vídeo al YouTube.



CONNECTORS FIREWIRE



DVD



CÀMERA HANDYCAM



LOGOTIP YOU TUBE

Les seves aplicacions van des de la transmissió d'imatge i so en baixa resolució per a la telefonia mòbil, al vídeo d'alta definició i els objectes multimèdia.

**2000** Entra en funcionament la primera plataforma comercial de TDT a Espanya, Quiero TV, que deixaria d'emetre dos anys després per problemes financers.

**2002** TV3 comença a emetre amb el sistema TDT (Televisió Digital Terrestre).

El Govern de l'Estat aprova el text del nou Pla Tècnic Nacional de la Televisió Digital Terrestre que preveu l'apagada analògica per al 2010.

Les principals cadenes de l'Estat espanyol comencen a emetre en TDT.

**2007** TV3 comença a emetre en alta definició en fase de proves.

**2009** El Govern de l'Estat aprova la normativa que regula l'oferta de TDT en modalitat de pagament.

Per a més informació podeu adreçar-vos: [www.ccaaa.org](http://www.ccaaa.org)

---

**CRDI**, Placeta Institut Vell, 1 17004 Girona  
crdi@ajgirona.org - [www.ajuntament.gi/sgdap](http://www.ajuntament.gi/sgdap)

**Museu del Cinema**, c/Sèquia, 1 17001 Girona,  
museu\_cinema@ajgirona.org – [www.museudelcinema.org](http://www.museudelcinema.org)

---



**CRDI**  
CENTRE DE RECERCA  
I DIFUSIÓ DE LA IMATGE

**Museu del Cinema**  
Col·lecció Tomàs Mallot

